

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۳۷

هفته منتهی به ۸ دسامبر ۲۰۱۹

۱۷ آذر ۱۳۹۸

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۸

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• چین

• روسیه

• ترکیه

۹-۱۱

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۱

تحولات بازار طلا

۱۲-۱۳

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در امریکا، شاخص اعتماد مصرف‌کنندگان میشیگان در ماه دسامبر در سطح ۹۹/۲ واحد قرار گرفت که در مقایسه با ماه قبل از آن ۲/۴ واحد افزایش یافت. همچنین، اشتغال غیرکشاورزی و بخش خصوصی به ترتیب ۲۶۶ هزار و ۶۷ هزار نفر افزایش یافت. نرخ بیکاری نیز در سطح ۳/۵ درصد قرار گرفت که کمتر از انتظار ۳/۶ درصدی بود. به علاوه، شاخص نظرسنجی موسسه مارکیت از مدیران بخش خدمات و صنعت امریکا در ماه نوامبر به ترتیب در سطح ۵۱/۶ واحد و ۵۲/۶ واحد قرار گرفت.

در ماه نوامبر، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای منطقه یورو در مقایسه با ماه اکتبر، با اندکی بهبود به ۴۶/۹ واحد رسید و شاخص مدیران خرید بخش خدمات، به ۵۱/۹ واحد کاهش یافت. به این ترتیب، شاخص مدیران خرید مرکب در سطح ۵۰/۶ واحد قرار گرفت. در ماه اکتبر، رشد خرده‌فروشی در مقایسه با ماه سپتامبر، به پایین‌تر از سطوح پیش‌بینی شده کاهش پیدا کرد. بر اساس آمار نهایی منتشره، در سه ماهه سوم سال جاری رشد اشتغال در مقایسه با سه ماهه دوم، در مقیاس سالانه در سطح ۰/۹ درصد ثابت ماند و در مقیاس فصلی به ۰/۱ درصد کاهش یافت. از سوی دیگر، در مدت مشابه، رشد تولید ناخالص داخلی در مقیاس سالانه در سطح ۰/۲ درصد و در مقیاس فصلی در سطح ۱/۲ درصد تثبیت شد.

در انگلیس، مجموعه شاخص‌های مدیران خرید در ماه نوامبر از کاهش سرعت افت بخش‌های کارخانه‌ای، خدماتی و ساخت و ساز حکایت داشتند.

در ژاپن، ارقام مقدماتی شاخص هم‌زمان و پیش‌نگر اقتصاد در ماه اکتبر افت نمود. شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای و غیرکارخانه‌ای در همین مدت اندکی بهبود یافت.

بهبود شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای و غیرکارخانه‌ای منطقه یورو و آلمان و پیش‌بینی عدم بروز رکود در منطقه یورو در سال جاری و سال آینده از سوی برخی اقتصاددانان مورد نظرسنجی رویترز، تقویت یورو را در پی داشت. هفته گذشته، وضعیت مناسب شاخص اشتغال غیرکشاورزی امریکا و اظهارات ترامپ مبنی بر وضع تعرفه بر واردات برخی کالاها از برزیل، آرژانتین و فرانسه، تضعیف طلا را در پی داشت.

افت ۴/۹ میلیون بشکه‌ای ذخایر امریکا (بیش از انتظار)، کاهش ۵۰۰ هزار بشکه در رزو تولید اپک تا پایان فصل نخست سال آتی میلادی سبب افزایش بهای نفت در هفته گذشته شد.

امریکا

شاخص اعتماد مصرف‌کنندگان میثیگان، که نماینده‌ای از میزان اعتماد مردم به شرایط اقتصادی امریکا است، در ماه دسامبر (مقدماتی) در سطح ۹۹/۲ واحد قرار گرفت که در مقایسه با ماه قبل از آن ۲/۴ واحد افزایش یافت در حالی که انتظار می‌رفت ۲/۲ واحد افزایش یابد.

در ماه نوامبر، اشتغال غیرکشاورزی و بخش خصوصی به ترتیب ۲۶۶ هزار (فراتر از انتظار) و ۶۷ هزار نفر (کمتر از انتظار) افزایش یافت. همچنین، نرخ بیکاری در سطح ۳/۵ درصد قرار گرفت که کمتر از انتظار ۳/۶ درصدی بود. در ماه مذکور، میانگین نرخ دستمزد در مقایسه با ماه قبل از آن، ۰/۲ درصد و در مقایسه با ماه مشابه سال قبل، ۳/۱ درصد (فراتر از انتظار و فراتر از نرخ تورم) رشد نمود. به علاوه، در ماه نوامبر نرخ مشارکت نیروی کار، سهمی از نیروی آماده به کار که تمایل به کار کردن دارند، با ۰/۱ درصد کاهش نسبت به ماه قبل، در سطح ۶۳/۲ درصد قرار گرفت. همچنین، سفارشات کارخانه‌ای در ماه اکتبر نسبت به ماه قبل از آن، ۰/۳ درصد (مطابق انتظار) افزایش یافت.

شاخص نظرسنجی موسسه مارکیت از مدیران بخش خدمات و صنعت امریکا در ماه نوامبر به ترتیب در سطح ۵۱/۶ واحد (مطابق انتظار) و ۵۲/۶ واحد (فراتر از انتظار ۵۲/۲ واحد) قرار گرفت. به علاوه، شاخص ترکیبی این موسسه، در ماه مذکور در سطح ۵۲ واحد (فراتر از انتظار ۵۱/۹ واحد) بود.

شاخص ISM کارخانه‌ای و غیرکارخانه‌ای، که وضعیت بخش خدمات را نشان می‌دهد، در ماه نوامبر به ترتیب در سطح ۴۸/۱ واحد (کمتر از پیش‌بینی ۴۹/۲ واحد) و ۵۳/۹ واحد (کمتر از پیش‌بینی ۵۴/۵ واحد) قرار گرفت.

کوآرلیز، عضو هیات رئیسه فدرال رزرو، در گزارشی که درخصوص نظارت و قانون‌گذاری در بخش مالی امریکا در کمیته بانک‌داری مجلس سنای امریکا ارائه کرد، اظهار داشت: "بررسی ما نشان می‌دهد شاخص‌های سلامت بانکی کشور در شرایط مطلوبی قرار دارد و شبکه بانکی ما نسبت به دوره بحران مالی سال ۲۰۰۸ بسیار آماده‌تر است و شوک‌های پیش‌بینی نشده را بهتر مدیریت خواهد کرد. مطابق بررسی‌ها، شاخص کفایت سرمایه، عملکرد وام‌دهی بانک‌ها و رشد هدفمند اعطای تسهیلات، همگی در وضعیت مطلوبی قرار دارند. این موفقیت‌ها به دلیل عملکرد خوب همکاران من در حوزه نظارت بر بخش مالی به دست آمده است. در این راستا، بهبود ابزارهای نظارتی نظیر آزمون تنش^۱، بهبود قوانین حوزه نظارت و ... موثر بوده است."

¹ Stress Test

منطقه یورو

روز دوشنبه کریستین لاگارد، رئیس بانک مرکزی اروپا، در یکی از نشست‌های کمیته امور اقتصادی و پولی پارلمان اروپا، از قانون‌گذاران خواست تا به او فرصت دهند با وظایف جدید خود بیشتر آشنا شود و پس از یک دوره بازبینی طولانی، ساختار سیاست‌گذاری پولی این بانک را تغییر دهد. خانم لاگارد، رئیس پیشین صندوق بین‌المللی پول که از ابتدای نوامبر سال جاری ریاست بانک مرکزی اروپا را بر عهده گرفته، وعده داده است فعالیت‌های بانک مرکزی اروپا (از نحوه تعیین نرخ تورم هدف تا امکان وارد کردن مبارزه با تغییرات اقلیمی در حوزه وظایف بانک مرکزی) را مورد بررسی مجدد قرار دهد. بر اساس اظهارات خانم لاگارد، این بازبینی به طور عمده بر تصمیم‌گیری درخصوص منطقی بودن هدف‌گذاری تورمی کنونی (حفظ نرخ تورم تا نزدیک به ۲ درصد) با در نظر گرفتن تغییرات ایجاد شده در اقتصاد جهانی، متمرکز خواهد بود. وی گفت: "بررسی مجدد استراتژی بانک مرکزی اروپا با استفاده از دو اصل هدایت خواهد شد: تجزیه و تحلیل دقیق و گشودگی ذهن؛ در نتیجه، در این فرآیند برای اندیشیدن و مشورت به زمان کافی نیاز داریم." همچنین، خانم لاگارد گفت: "با وجود این که کنترل تورم هدف اصلی این بانک است، مبارزه با تغییرات اقلیمی باید از بخش‌های مرکزی سیاست‌گذاری باشد. تحلیل‌های اقتصادی بانک مرکزی اروپا باید تأثیر این عامل مهم را در نظر داشته باشند و بازوی نظارتی این بانک نیز باید وام‌دهندگان را به شفافیت در به اشتراک‌گذاری اطلاعات و ارزیابی ریسک‌های اقلیمی ملزم نماید." از سوی دیگر، رئیس جدید بانک مرکزی اروپا با تأکید بر این که بر اساس آخرین ارزیابی بانک مذکور از وضعیت اقتصادی، چشم‌انداز رشد اقتصادی ضعیف به نظر می‌رسد، اضافه کرد: "این بانک مصمم است از تمام ابزارهای موجود برای انجام وظایف و تحقق اهداف خود استفاده کند."

در نشست روز پنجشنبه، وزرای امور مالی اتحادیه اروپا از برنامه‌هایی برای نظارت دقیق‌تر بر پولشویی از طریق بانک‌های اروپایی، حمایت کردند. در یک بیانیه مشترک، وزرا از کمیسیون اروپا خواستند امکان انتقال اختیارات نظارتی به یکی از اجزای اتحادیه اروپا (با ساختاری مستقل و قدرت اجرایی مستقیم) را بررسی کند و به منظور تقویت هماهنگی میان مقامات کشورها، به اصلاح مقررات بپردازد. در حال حاضر، با وجود آن که اغلب اقدامات مجرمانه سازمان‌ها در زمینه پولشویی فعالیت‌های غیرقانونی، در خارج از مرزهای هر کشور صورت می‌گیرد، مبارزه با جرایم مالی در اتحادیه اروپا به طور عمده از طریق مقامات کشوری هدایت می‌شود که در بسیاری از موارد به طور مناسبی با یکدیگر همکاری نمی‌کنند. از سوی دیگر، در این نشست عدم ارائه مجوز به ارزش‌های دیجیتالی خصوصی مانند لیبرا در اتحادیه اروپا تا زمانی که ریسک‌های مربوط به آن‌ها به طور کامل شناسایی و برطرف نشود، مورد توافق قرار گرفت. همچنین، وزرا از اقدامات بانک مرکزی اروپا در زمینه ایجاد یک ارزش دیجیتالی عمومی که بتواند به عنوان جایگزینی برای ابتکارات شرکت‌های خصوصی مطرح شود، استقبال کردند. طبق اعلام بانک مرکزی اروپا، در صورتی که پرداخت‌های بین‌المللی در محدوده اتحادیه

اروپا بیش از حد گران باقی بماند، استفاده از یک ارز دیجیتال عمومی ضروری خواهد بود. با این وجود، بانک مذکور اظهار داشته با توجه به این که اثرات چنین اقدامی بر سیستم مالی می‌تواند بسیار قابل توجه باشد، باید به دقت مورد ارزیابی قرار گیرد.

آمارهای اقتصادی

در ماه نوامبر، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای که پیش‌بینی می‌شد در مقایسه با ماه اکتبر ثابت بماند، اندکی بهبود از ۴۶/۶ به ۴۶/۹ واحد رسید. در مدت مشابه، شاخص مدیران خرید بخش خدمات، با کاهشی کم‌تر از میزان مورد انتظار، از ۵۲/۲ به ۵۱/۹ واحد تغییر یافت. به این ترتیب، شاخص مدیران خرید مرکب در سطح ۵۰/۶ واحد (بالتر از سطح پیش‌بینی شده) قرار گرفت.

در ماه اکتبر، رشد خرده‌فروشی در مقایسه با ماه سپتامبر، به پایین‌تر از سطوح پیش‌بینی شده کاهش یافت؛ به طوری که در مقیاس ماهانه از منفی ۰/۲ به منفی ۰/۶ درصد و در مقیاس سالانه از ۲/۷ به ۱/۴ درصد رسید. بر اساس آمار نهایی منتشر شده از وضعیت اشتغال منطقه یورو در سه ماهه سوم سال جاری، رشد اشتغال در مقایسه با سه ماهه دوم، در مقیاس سالانه پس از تجدید نظر نزولی، در سطح ۰/۹ درصد ثابت ماند و در مقیاس فصلی از ۰/۲ به ۰/۱ درصد کاهش پیدا کرد. از سوی دیگر، در سه ماهه سوم، رشد تولید ناخالص داخلی در مقیاس سالانه در سطح ۰/۲ درصد و در مقیاس فصلی در سطح ۱/۲ درصد ثابت ماند. بر اساس آخرین نظرسنجی رویترز، اغلب اقتصاددانان با اطمینان به نسبت بالایی پیش‌بینی می‌کنند منطقه یورو در سال جاری و سال آینده، با محقق کردن رشد اقتصادی اندک، از رکود اجتناب خواهد کرد. برخی از کارشناسان، سیاست‌های انبساطی اخیر بانک مرکزی اروپا را بر جلوگیری از ورود به رکود مؤثر می‌دانند؛ در حالی که به اعتقاد برخی دیگر، اثربخشی این سیاست‌ها کافی نبوده و کاسته شدن از شدت تأثیر منفی برخی عوامل بر اطمینان فعالان اقتصادی (مانند کاهش احتمال خروج بدون توافق بریتانیا از اتحادیه اروپا و امکان دستیابی امریکا و چین به توافق تجاری تا پایان سال جاری) را مهم‌ترین دلیل گریز از رکود به شمار می‌آورند. این نظرسنجی پیش‌بینی می‌کند تا اواسط سال ۲۰۲۱، رشد اقتصادی در هر دوره سه ماهه، به طور متوسط در محدوده ۰/۲ تا ۰/۳ درصد قرار گیرد. با این وجود، رشد اقتصادی سالانه برای سال ۲۰۲۰ به طور متوسط در سطح ۱ درصد پیش‌بینی شده است که در صورت محقق شدن، پایین‌ترین نرخ رشد در پنج سال اخیر و کم‌تر از آخرین چشم‌انداز مورد انتظار صندوق بین‌المللی پول (۱/۴ درصد) خواهد بود.

بر اساس آمار نهایی منتشر شده، در ماه اکتبر، رشد شاخص بهای تولیدکننده در مقایسه با ماه پیش از آن، در مقیاس سالانه از منفی ۱/۲ به منفی ۱/۹ درصد کاهش یافت و در مقیاس ماهانه، پس از تجدید نظر صعودی در سطح ۰/۱ درصد تثبیت شد.

انگلستان

مجموعه شاخص‌های مدیران خرید انگلیس در ماه نوامبر از کاهش سرعت افت بخش‌های کارخانه‌ای، خدماتی و ساخت و ساز حکایت داشتند. شاخص مدیران خرید بخش‌های مذکور به ترتیب از ۴۸/۳، ۴۸/۶ و ۴۴/۲ واحد در ماه اکتبر به ۴۸/۹، ۴۹/۳ و ۴۵/۳ واحد در ماه نوامبر افزایش یافتند. با توجه به پیش‌بینی عدم رشد مثبت بخش‌های مورد بررسی در ماه دسامبر، به نظر می‌رسد اقتصاد انگلیس در فصل پایانی سال جاری میلادی منقبض شود. ارقام اخیر نشان دادند در سال جاری میلادی اقتصاد انگلیس ضعیف‌ترین نرخ رشد از سال ۲۰۱۰ تا کنون را تجربه خواهد کرد. موسسه CBI پیش‌بینی کرده در صورت پیروزی جانسون در انتخابات، نرخ رشد اقتصادی برای سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ به ترتیب به ۱/۳ و ۱/۲ برسد. بر این اساس، احتمال تکرار انقباض در فصل نخست سال آتی نیز وجود دارد که در این شرایط اقتصاد این کشور به لحاظ فنی دچار رکود خواهد شد.

به نظر می‌رسد، در سال ۲۰۲۰ برکسیت بیش‌ترین تاثیر منفی را بر بخش صنعت داشته باشد به نحوی که پیش‌بینی شده، این بخش تنها ۰/۳ درصد رشد نماید. شایان ذکر است، در صورت پیروزی جانسون به احتمال زیاد توافق اخیر او با اتحادیه اروپا برای خروج انگلیس از اتحادیه، اجرایی خواهد شد.

ژاپن

ارقام مقدماتی شاخص هم‌زمان اقتصاد ژاپن از افت این شاخص از ۱۰۰/۴ واحد در ماه سپتامبر به ۹۴/۸ واحد در ماه اکتبر خبر داشت. بدین ترتیب، پس از تنها یک ماه رشد مثبت در ماه سپتامبر، اقتصاد این کشور در ماه اکتبر دوباره کوچک‌تر از قبل شده است. همچنین، شاخص پیش‌نگر اقتصاد ژاپن از ۹۱/۹ واحد در ماه سپتامبر به ۹۱/۸ واحد در ماه اکتبر کاهش یافته است که نشان می‌دهد دورنمای اقتصاد این کشور در ۶ ماه آتی همچنان منفی است.

شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای از ۴۸/۶ واحد در ماه اکتبر به ۴۸/۹ واحد در ماه نوامبر افزایش یافت. با توجه به پایین‌تر بودن ارقام اخیر از ۵۰ واحد، این افزایش به معنی رشد مثبت بخش کارخانه‌ای نیست و این بخش در ماه نوامبر همچنان در حال کوچک شدن بوده است. اما در بخش خدمات شاخص مدیران خرید از ۴۹/۷ واحد به ۵۰/۳ واحد در همین مدت افزایش یافته که از رشد مثبت این بخش البته با سرعتی اندک خبر داشت. با وجود رشد مثبت بخش خدمات در ماه نوامبر، هنوز احتمال انقباض اقتصاد این کشور در فصل پایانی سال جاری و فصل نخست سال آتی وجود دارد.

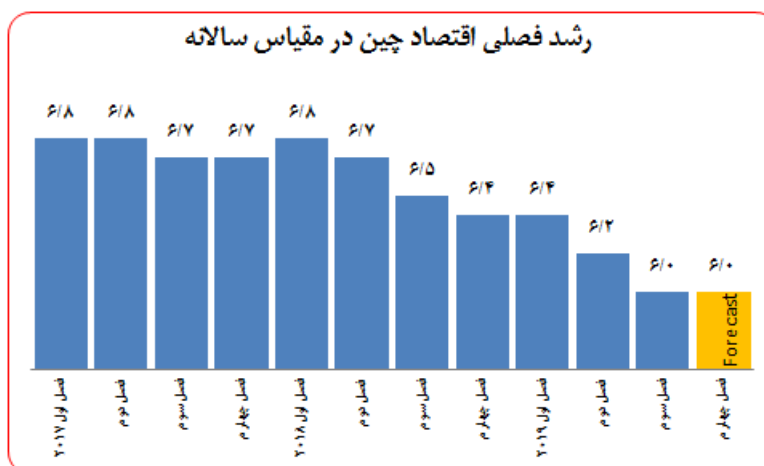

چین

شاخص مدیران خرید موسوم به Caixin که بر اساس نظرسنجی از ۴۰۰ مدیر کارخانه‌ای و ۴۰۰ مدیر بنگاه خدماتی بخش خصوصی برآورد می‌شود، در ماه نوامبر بهبود یافت. شاخص بخش کارخانه‌ای از ۵۱/۷ واحد در ماه اکتبر به ۵۱/۸ واحد در ماه نوامبر بهبود یافت. همچنین شاخص بخش خدمات از ۵۱/۱ واحد به ۵۳/۵ واحد در همین مدت رسید. بر این اساس به نظر می‌رسد، در ماه نوامبر سرعت رشد در بخش کارخانه‌ای و به خصوص بخش خدمات چین افزایش یافته است. هر چند، در بخش کارخانه‌های دولتی تولید با افت مواجه است اما به نظر می‌رسد در صورت ادامه روند بهبود بنگاه‌های بخش خصوصی در ماه دسامبر، در فصل چهارم سال جاری اقتصاد این کشور، رشدی حدود ۶ درصد داشته باشد.

رشد اقتصادی چین در حال افول

در دهه گذشته رشد اقتصادی چین روندی نزولی داشته که این روند پس از آغاز مناقشات تجاری با آمریکا تسریع شده است. به نحوی که در سه ماهه سوم فصل جاری رشد اقتصادی این کشور به ۶ درصد (پایین‌ترین نرخ رشد در ۲۷ سال اخیر) کاهش یافت.

رشد اقتصادی در حالی کاهش یافته که سیاست‌گذاران این کشور می‌باید با روند فزاینده تورم و بدهی‌ها نیز مقابله نمایند. از ابتدای سال ۲۰۱۷ تا کنون، تورم روندی صعودی داشته و در حال حاضر با توجه به جنگ تعرفه‌ای آمریکا، آهنگ رشد آن سرعت گرفته است. به نحوی که تورم از کمتر از ۱ درصد در ابتدای سال ۲۰۱۷ به ۳/۸ درصد در اکتبر سال جاری (۰/۸ واحد درصد بیش‌تر از نرخ هدف تورمی دولت برای سال ۲۰۱۹) افزایش یافت. همچنین، بر اساس گزارش Institute of International Finance مجموع بدهی بنگاه‌های اقتصادی، خانوارها و دولت چین از ۲۹۷ درصد تولید ناخالص داخلی در فصل نخست ۲۰۱۸ به ۳۰۳ درصد در فصل نخست سال جاری افزایش یافته است. با این وجود، مهم‌ترین نگرانی درخصوص چین به عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده دنیا، تاثیر مناقشات ۱۸ ماهه تجاری با آمریکا در روند رشد اقتصادی آن است. این امر، علاوه بر تاثیر صعودی بر روند رشد قیمت مواد اولیه و مصرفی،

سبب شده زنجیره‌های تولید در این کشور و حتی سایر نقاط جهان، متاثر گردند. در صورتی که این دو کشور نتوانند به نتیجه نهایی در مذاکرات دست یابند و ترامپ تا سال ۲۰۲۴ رئیس‌جمهور امریکا باقی بماند، اقتصاد چین با نااطمینانی‌ها و مخاطرات فراوانی در سال‌های آتی رو به رو خواهد بود. بانک UBS رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۰ را تحت سناریوی موفقیت مذاکرات و رفع تمام موانع تعرفه‌ای بین ۵/۸ تا ۶/۳ درصد و در صورت عدم رفع موانع مذکور، ۵/۱ درصد پیش‌بینی نموده است. این در حالی است که دولت کمونیست چین، در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی رشد ۶ تا ۶/۵ درصدی را برای سال آتی میلادی مبنا قرار داده است. اما با توجه به مشکلاتی از قبیل تورم و بدهی‌های فزاینده دست‌یابی به این هدف چندان ممکن به نظر نمی‌رسد.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری						
نرخ بهره	دوره	یک‌شنبه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
شایبور (بین بانکی)		۲/۳۴۵۰	۳/۰۲۵۰	۳/۰۵۰۰	۳/۰۷۴۰	۳/۱۲۳۰
نرخ مرجع		-	-	-	-	۴/۳۵
نرخ LPR						۴/۱۵

روسیه

در ماه نوامبر، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۴۷/۲ به ۴۵/۶ واحد افت نمود. شاخص مدیران خرید بخش خدمات نیز در مدت مشابه از ۵۵/۸ به ۵۵/۶ واحد کاهش یافت. از سوی دیگر، در مدت مشابه، رشد شاخص بهای مصرف‌کننده اندکی کمتر از میزان مورد انتظار بود؛ رشد شاخص مذکور در مقیاس سالانه از ۳/۸ به ۳/۵ درصد کاهش و در مقیاس ماهانه از ۰/۱ به ۰/۳ درصد افزایش پیدا کرد.

بر اساس گزارش بانک مرکزی روسیه با عنوان "بررسی ثبات مالی"، عوامل خارجی بزرگ‌ترین تهدید برای اقتصاد این کشور هستند. همچنین، بانک مذکور که در سال جاری تا کنون چهار مرتبه نرخ بهره کلیدی را کاهش داده است، به ریسکی اشاره کرد که در بلندمدت به دلیل اعمال سیاست کاهش نرخ‌های بهره کلیدی از سوی سایر بانک‌های مرکزی عمده ایجاد خواهد شد. این بانک روز دوشنبه اعلام کرد: "در درجه اول، جنگ‌های تجاری، مسائل جغرافیایی-سیاسی و کند شدن رشد اقتصادی جهانی، ریسک‌های عمده‌ای هستند که اقتصاد روسیه با آن‌ها مواجه است و افزایش نوسانات در بازارهای مالی خارجی، می‌تواند به بازار مالی روسیه سرایت کند. ریسک‌های خارجی کوتاه‌مدت کاهش

یافته‌اند؛ با این وجود، ریسک‌های بلندمدت به خصوص در پی گرایش بانک‌های مرکزی پیشرو به حفظ نرخ‌های بهره پایین برای مدتی طولانی‌تر، رو به افزایش است."

ترکیه

شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای در ماه نوامبر نسبت به ماه پیش از آن با اندکی افزایش از ۴۹ به ۴۹/۵۰ واحد رسید. از سوی دیگر، در ماه نوامبر، شاخص بهای مصرف‌کننده کم‌تر از سطوح پیش‌بینی شده رشد نمود؛ رشد شاخص مذکور نسبت به ماه اکتبر، در مقیاس سالانه از ۸/۵۵ به ۱۰/۵۶ درصد افزایش و در مقیاس ماهانه از ۲ به ۰/۳۸ درصد کاهش یافت. همچنین، در مدت مشابه، رشد شاخص بهای تولیدکننده نیز در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته از ۱/۷۰ به ۴/۲۶ درصد افزایش و در دوره یک ماهه، از ۰/۱۷ به منفی ۰/۰۸ درصد کاهش پیدا کرد.

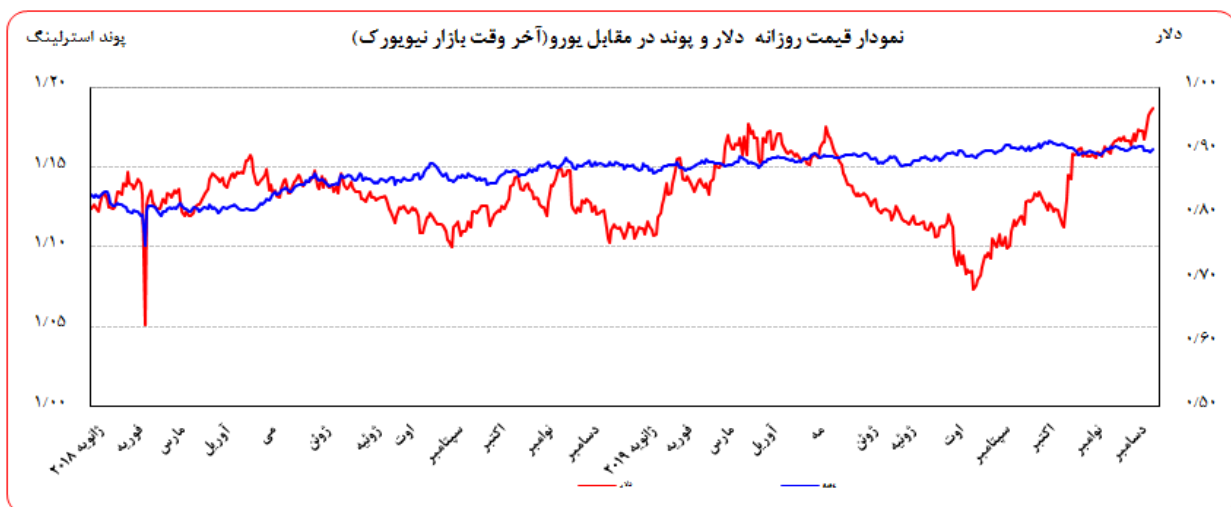
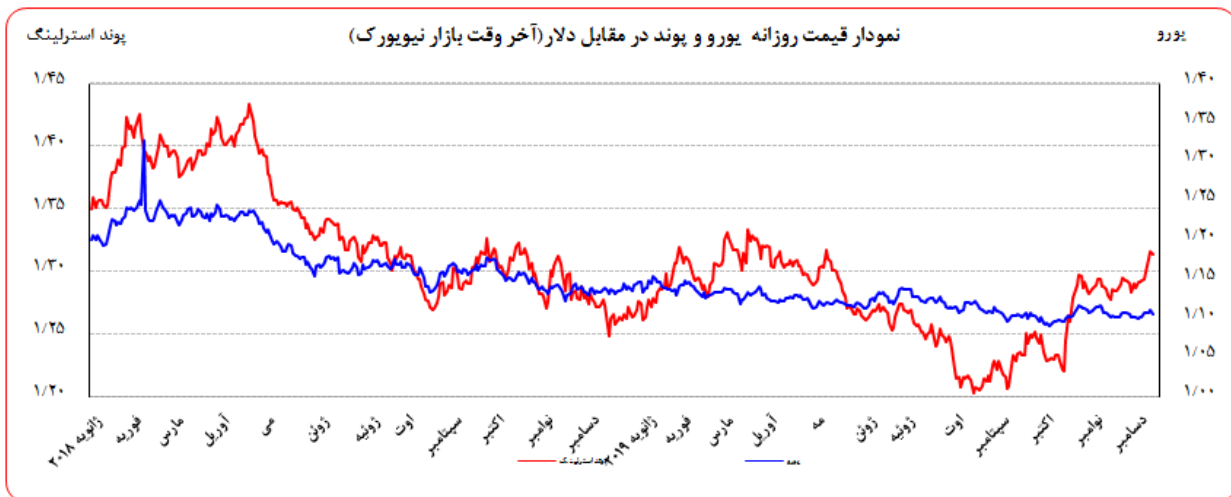
در سه ماهه سوم سال جاری، رشد تولید ناخالص داخلی (مقیاس سالانه) در مقایسه با سه ماهه دوم از منفی ۱/۵ به ۰/۹ درصد (اندکی پایین‌تر از سطح مورد انتظار) بهبود یافت و به این ترتیب، اقتصاد ترکیه پس از سه فصل انقباض متوالی، رشد مثبتی را تجربه کرد. بر اساس آخرین نظرسنجی رویترز، پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۹، رشد اقتصادی ترکیه به ۰/۵ درصد برسد. تا پیش از سال ۲۰۱۸، اقتصاد ترکیه به طور متوسط سالانه ۵ درصد رشد داشت؛ با این وجود، پس از سقوط ۳۰ درصدی ارزش لیر در این سال و به دنبال آن افزایش تورم و نرخ‌های بهره و افت تقاضای داخلی، این روند را تغییر داد. در پی افزایش نرخ بهره در سال گذشته به منظور کنترل تورم، از ماه ژوئیه سال جاری تا کنون، بانک مرکزی ترکیه با حمایت رئیس‌جمهور این کشور و به منظور احیای رشد اقتصادی، نرخ بهره کلیدی را به میزان ۱۰ واحد درصد کاهش داده است. دولت ترکیه رشد اقتصادی سال آینده را ۵ درصد پیش‌بینی کرده و وزیر امور دارایی، برات البایراک، اظهار داشته که شاخص‌های پیش‌نگر در سه ماهه چهارم سال جاری، حاکی از تداوم افزایش سرعت رشد اقتصادی بوده است. با این وجود، به اعتقاد برخی از اقتصاددانان، دستیابی دولت به اهداف مورد نظر می‌تواند دشوار باشد. یکی از موارد نگران‌کننده تحلیل‌گران، عدم بهبود قابل توجه اطمینان خانوارها و شرکت‌ها است؛ آن‌ها به دولت توصیه می‌کنند به جای تمرکز بر راه‌حل‌های کوتاه‌مدت، برای تقویت اطمینان سرمایه‌گذاران و مصرف‌کنندگان، به پیشبرد اصلاحات اقتصادی کمک کند. بر اساس آمار، عمده رشد سه ماهه سوم ۲۰۱۹ ناشی از رشد ۳/۸ درصدی بخش کشاورزی بوده است. در مدت مذکور، بخش‌های صنعت و خدمات به ترتیب ۱/۶ و ۰/۶ درصد رشد یافتند. از سوی دیگر، بخش ساختمان که طی سال‌ها پشتیبان رشد اقتصادی قوی ترکیه بود، با انقباض ۷/۸ درصدی روبه‌رو شد.

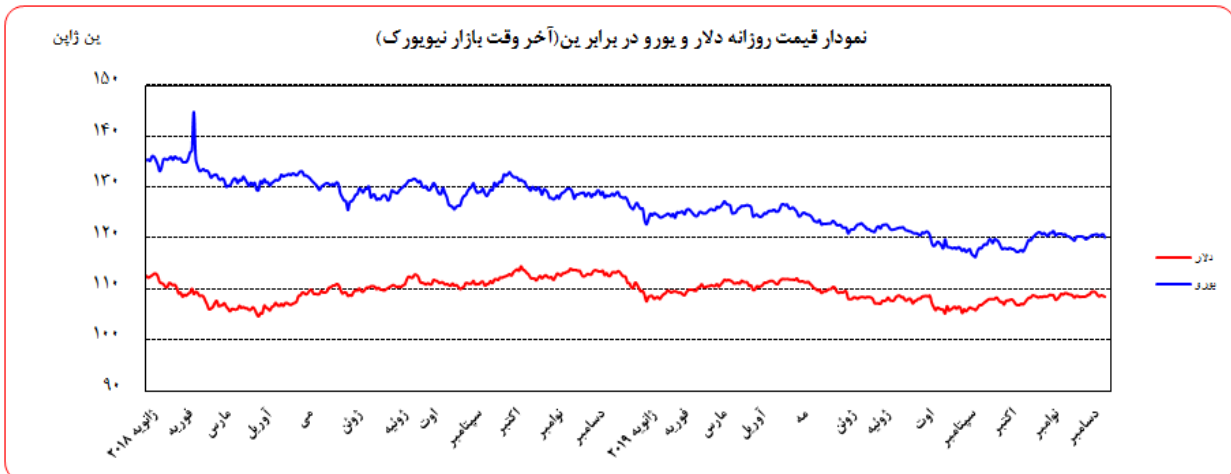

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین $0/84$ درصد و در برابر فرانک سوئیس $0/97$ درصد تضعیف شد. در همین مدت، ارزش یورو و لیره در برابر دلار به ترتیب $0/39$ و $1/60$ درصد تقویت شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده $1/1104-1/1062$ دلار و هر پوند در محدوده $1/3159-1/2941$ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه $108/98-108/59$ ین متغیر بود.

همچنین، ارزش یورو در برابر ین و فرانک سوئیس به ترتیب $0/45$ و $0/58$ درصد تضعیف شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو $1/21$ درصد تقویت گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر پوند در محدوده $1/1877-1/1681$ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه $120/77-120/12$ ین متغیر بود.

عوامل تقویت یورو طی هفته گذشته

- بهبود شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌های منطقه یورو در ماه نوامبر
 - پیش‌بینی اقتصاددانان از عدم ورود منطقه یورو به شرایط رکودی
 - بهبود بیش از انتظار شاخص نظرسنجی موسسه مارکیت از مدیران بخش خدمات و صنعت آلمان
- شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای که پیش‌بینی می‌شد در مقایسه با ماه اکتبر ثابت بماند، با اندکی بهبود از ۴۶/۶ به ۴۶/۹ واحد رسید. همچنین، بر اساس آخرین نظرسنجی روتترز در هفته گذشته، اغلب اقتصاددانان با اطمینان به نسبت بالایی پیش‌بینی می‌کنند منطقه یورو در سال جاری و سال آینده، از رکود اجتناب خواهد کرد. به علاوه، شاخص نظرسنجی موسسه مارکیت از مدیران بخش خدمات و صنعت آلمان، به عنوان قوی‌ترین اقتصاد منطقه یورو، در ماه نوامبر بیش از انتظار بهبود یافت. این عوامل، تقویت یورو را در پی داشت.
- هفته گذشته، فدرال رزرو نیویورک پیش‌بینی رشد اقتصادی آمریکا برای فصل چهارم سال جاری میلادی و فصل اول سال ۲۰۲۰ را به ترتیب ۰/۲ و ۰/۳ درصد کاهش داد. همچنین، شاخص ISM کارخانه‌ای و غیرکارخانه‌ای این کشور در ماه نوامبر کمتر از انتظار بود. به علاوه، رشد اشتغال بخش خصوصی آمریکا در ماه نوامبر کمتر از پیش‌بینی اعلام شد. این عوامل، تضعیف دلار را در پی داشت.
- افزایش احتمال پیروزی حزب محافظه‌کار در انتخابات هفته آینده بریتانیا، نااطمینانی درخصوص سرنوشت برکسیت را کاهش داد و به تقویت پوند در هفته گذشته انجامید.

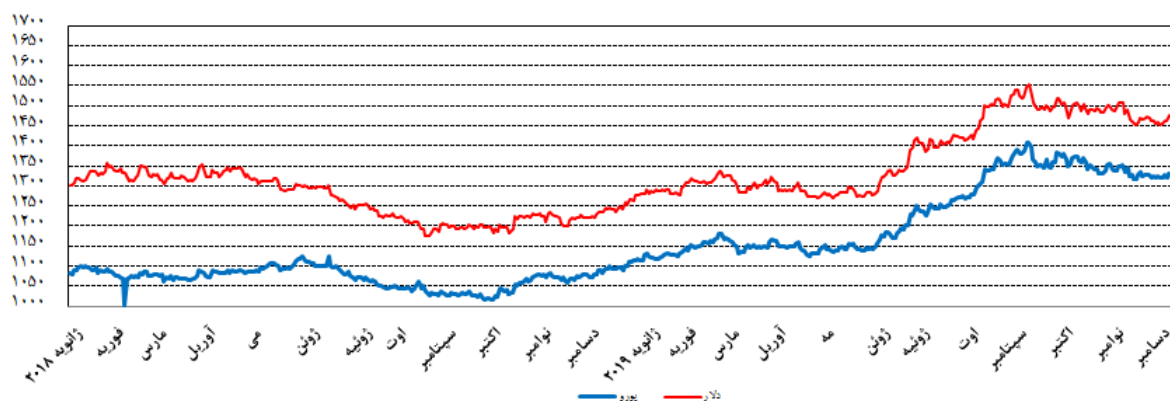

نرخ بهره لایبور ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		۱/۸۹۰۵۰	۱/۸۸۶۷۵	-	۱/۹۲۳۱۳
یورو		-۰/۴۴۲۷۱	-۰/۳۹۷۱۴	-	-۰/۲۸۸۵۷
پوند		۰/۷۸۲۱۳	۰/۸۶۰۳۸	-	۰/۹۶۷۱۳
فرانک		-۰/۷۱۷۶۰	-۰/۶۳۶۶۰	-	-۰/۵۱۸۶۰
ین		-۰/۰۷۱۸۳	-۰/۰۰۱۶۷	-	۰/۱۰۸۳۳
درهم امارات		۲/۲۰۶۶۰	۲/۲۴۸۸۰	-	۲/۲۸۹۴۰
لیبر ترکیه		۱۲/۹۶۱۵	۱۲/۸۷۰۰	۱۲/۸۱۰۰	۱۲/۸۱۰۰

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۰/۲۲ درصد و به یورو ۰/۶۱ درصد کاهش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۴۶۰/۳۹ - ۱۴۷۸/۳۸ - ۱۴۶۰/۳۹ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۳۳۴/۰۴ - ۱۳۳۰/۱۹ - ۱۳۲۰/۱۹ یورو در هر اونس ثبت شد. هفته گذشته، وضعیت مناسب شاخص اشتغال غیرکشاورزی آمریکا و اظهارات ترامپ مبنی بر وضع تعرفه بر واردات برخی کالاها از برزیل، آرژانتین و فرانسه، تضعیف طلا را در پی داشت.

نمودار قیمت روزانه هر اونس طلا به دلار آمریکا و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

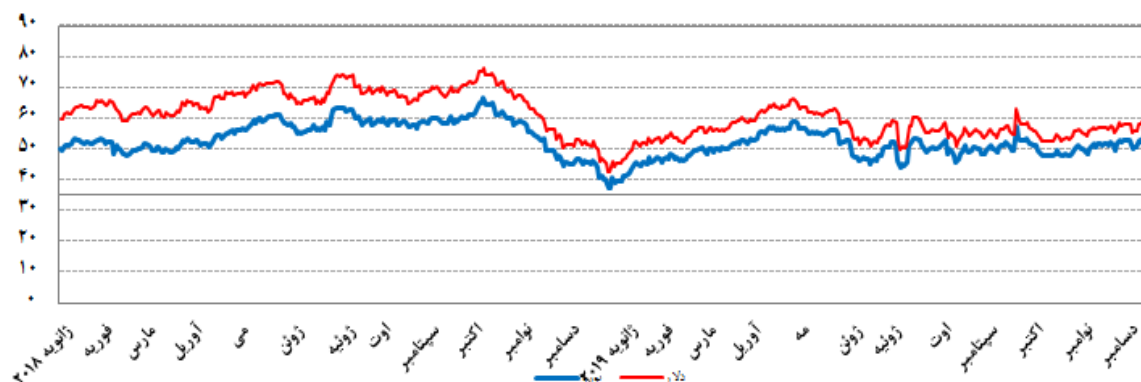

تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه امریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۷/۳۰ و ۶/۸۹ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه امریکا در محدوده ۵۹/۲۰-۵۵/۹۶ دلار و ۵۳/۵۲-۵۰/۵۱ یورو معامله گردید. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۳/۱۲ و ۲/۷۲ درصد افزایش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۶۴/۳۸-۶۰/۸۲ دلار و ۵۸/۲۰-۵۴/۸۸ یورو معامله گردید. بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۶۴/۸۱-۶۲/۵۰ دلار و ۵۸/۳۷-۵۶/۴۱ یورو معامله گردید. شایان ذکر است، بهای نفت اوپک در روز پنج‌شنبه (آخرین نرخ هفته گذشته) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن به دلار و یورو به ترتیب، ۱/۵۳ و ۰/۷۶ درصد افزایش یافت.

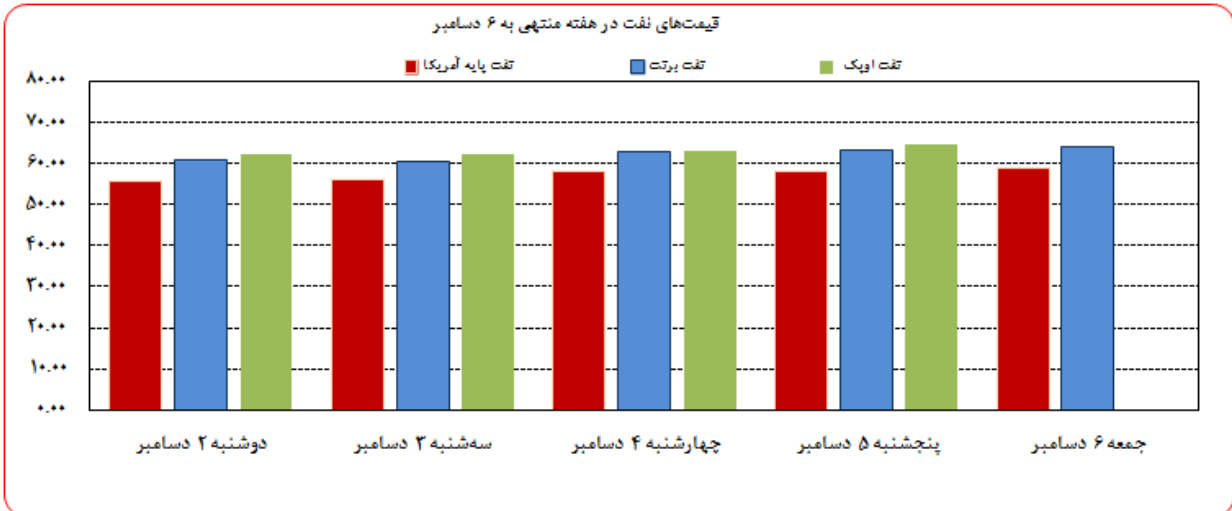
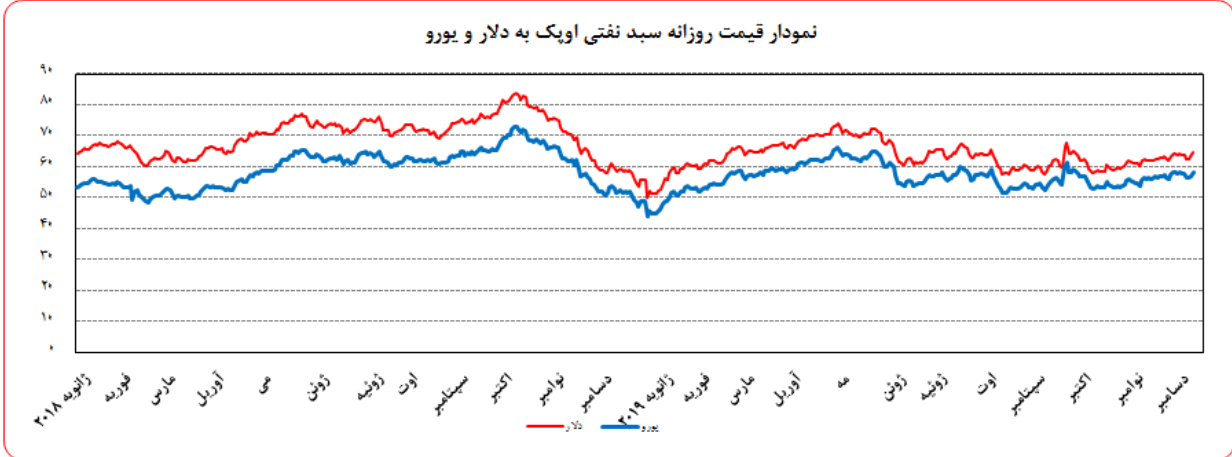
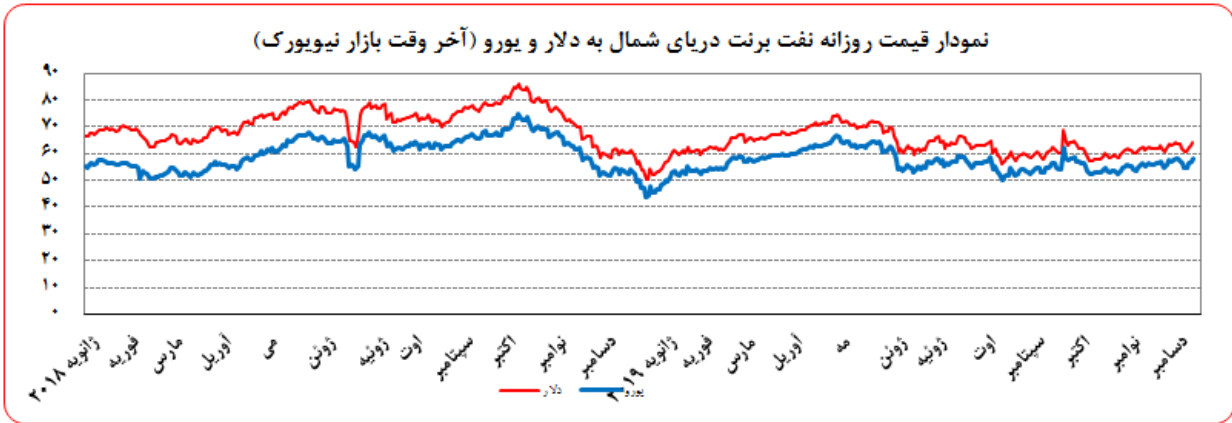
افت ۴/۹ میلیون بشکه‌ای ذخایر امریکا (بیش از انتظار) و تصمیم اوپک مبنی بر کاهش تولید روزانه ۵۰۰ هزار بشکه تا پایان فصل نخست سال آتی میلادی، سبب افزایش بهای نفت در هفته گذشته شد. شایان ذکر است، کاهش تولید نفت اوپک با استقبال تولیدکنندگان امریکایی رو به رو شد. این تولیدکنندگان قادر خواهند بود خلاء حاصل از کاهش تولید نفت اوپک را به سرعت جبران نموده و از شرایط فعلی بازار منتفع گردند.

نمودار قیمت روزانه نفت خام پایه آمریکا به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)				مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)			
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل		سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل	
-۱۰/۵	-۵/۹	۱,۰۸۲/۳۰	نفت خام				
۳/۹	-۴/۹	۴۴۷/۱۰	ذخایر تجاری نفت خام	۱,۲۰۰	۰	۱۲,۹۰۰	تولید داخلی
-۱۴/۴	-۱/۰	۶۳۵/۲۰	ذخایر استراتژیک نفت خام				
۳/۱	۳/۴	۲۲۹/۴۰	بترین	-۱۱۶۲	۱۴۴	۲,۸۵۴	خالص واردات

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به ۱۳۹۸/۰۹/۱۵

۲۰۱۹/۱۲/۰۶

درصد تغییرات	عنوان					جمعه
	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	۲۹ نوامبر
**نقطه به نقطه	۶ دسامبر	۵ دسامبر	۴ دسامبر	۳ دسامبر	۲ دسامبر	
-۰/۵۸	۹۷/۷۰	۹۷/۴۱	۹۷/۶۵	۹۷/۷۴	۹۷/۸۶	شاخص دلار ۹۸/۲۷
-۰/۲۰	۱/۳۲۵۵	۱/۳۱۷۷	۱/۳۲۰۱	۱/۳۲۹۶	۱/۳۳۱۱	دلار کانادا ۱/۳۲۸۱
+۰/۱۹	۱/۴۶۶۳	۱/۴۶۳۲	۱/۴۶۲۳	۱/۴۷۳۵	۱/۴۷۴۷	دلار کانادا (یورو) ۱/۴۶۳۴
-۰/۸۴	۱۰۸/۵۹	۱۰۸/۷۶	۱۰۸/۸۷	۱۰۸/۶۳	۱۰۸/۹۸	ین ژاپن ۱۰۹/۵۱
-۰/۴۵	۱۲۰/۱۲	۱۲۰/۷۷	۱۲۰/۶۰	۱۲۰/۳۸	۱۲۰/۷۴	ین ژاپن (یورو) ۱۲۰/۶۷
+۰/۳۹	۱/۱۰۶۲	۱/۱۱۰۴	۱/۱۰۷۷	۱/۱۰۸۲	۱/۱۰۷۹	یورو* ۱/۱۰۱۹
-۰/۹۷	+۰/۹۹۰۴	+۰/۹۸۷۱	+۰/۹۸۸۶	+۰/۹۸۷۱	+۰/۹۹۱۴	فرانک سوئیس ۱/۰۰۰۱
-۰/۵۸	۱/۰۹۵۶	۱/۰۹۶۱	۱/۰۹۵۱	۱/۰۹۳۹	۱/۰۹۸۴	فرانک سوئیس (یورو) ۱/۱۰۲۰
۱/۶۰	۱/۳۱۳۸	۱/۳۱۵۹	۱/۳۱۰۵	۱/۲۹۹۶	۱/۲۹۴۱	لیره انگلیس* ۱/۲۹۳۱
۱/۲۱	۱/۱۸۷۷	۱/۱۸۵۱	۱/۱۸۳۱	۱/۱۷۲۷	۱/۱۶۸۱	لیره انگلیس (یورو) ۱/۱۷۳۵
	۱/۳۷۸۶۸	۱/۳۷۸۱۱	۱/۳۷۶۶۲	۱/۳۷۵۸۴	۱/۳۷۲۳۱	SDR به دلار
	۱/۲۴۶۳۲	۱/۲۴۱۰۹	۱/۲۴۲۷۷	۱/۲۴۱۵۱	۱/۲۳۸۶۶	SDR به یورو
-۰/۲۲	۱۴۶۰/۳۹	۱۴۷۷/۱۲	۱۴۷۳/۸۴	۱۴۷۸/۳۸	۱۴۶۳/۹۶	طلای نیویورک (هر اونس) ۱۴۶۳/۵۹
-۰/۶۱	۱۳۲۰/۱۹	۱۳۳۰/۲۶	۱۳۳۰/۵۴	۱۳۳۴/۰۴	۱۳۲۱/۳۸	طلای نیویورک (یورو) ۱۳۲۸/۲۴
۳/۱۲	۶۴/۳۸	۶۳/۳۹	۶۳/۰۰	۶۰/۸۲	۶۰/۹۲	نفت برنت انگلیس (هر بشکه) ۶۲/۴۳
۲/۷۲	۵۸/۲۰	۵۷/۰۹	۵۶/۸۷	۵۴/۸۸	۵۴/۹۹	نفت برنت انگلیس (یورو) ۵۶/۶۶
۷/۳۰	۵۹/۲۰	۵۸/۴۳	۵۸/۴۳	۵۶/۱۰	۵۵/۹۶	نفت پایه آمریکا (هر بشکه) ۵۵/۱۷
۶/۸۹	۵۳/۵۲	۵۲/۶۲	۵۲/۷۵	۵۰/۶۲	۵۰/۵۱	نفت پایه آمریکا (یورو) ۵۰/۰۷
		۶۴/۸۱	۶۳/۳۹	۶۲/۵۷	۶۲/۵۰	سبد نفت اوپک (هر بشکه) ۶۳/۸۳
		۵۸/۳۷	۵۷/۲۳	۵۶/۴۶	۵۶/۴۱	سبد نفت اوپک (یورو) ۵۷/۹۳